

KDO BUDE VLÁDNOUT EVROPĚ

ANALÝZA POLITOLOGA PETRA SOKOLA

Do voleb do Evropského parlamentu (EP) zbývají již jen dny. Tři sta sedmdesát pět milionů voličů přistoupí první červnový týden ve 27 zemích k volebním urnám, aby vybralo 736 evropských poslanců. Jaké bude jeho složení?

Na základě výzkumů aktuálních voličských preferencí ve všech sedmadvaceti státech EU jsme vytvořili odhad budoucího složení EP jak na unijní úrovni, tak v jednotlivých státech. Ve většině států vycházíme z výzkumů preferencí pro evropské volby. Ve státech, kde se takové volební průzkumy neprovádí používáme průzkumy pro národní parlamentní volby. V několika státech, kde volební systému neumožňuje přesný výpočet mandátů jsme provedli odhad, jak by volby mohly dopadnout.

Evropská pravice udrží pozice

Odhad potvrzuje, že v Evropském parlamentu zůstane nejsilnější frakcí pravostředová Evropská lidová strana (EPP), přestože ji po volbách opustí britští konzervativci a jejich spojenci, včetně ODS. Evropští lidovci by mohli po volbách ve frakci spojit až 256 poslanců (nyní 288). Předpokládaný posun doprava potvrzuje fakt, že pravicové strany, které však nechtějí přistoupit k EPP – konzervativci a strany dosavadní „eurorealistické“ frakce Svaz pro Evropu národů (UEN) –, mohou ve Štrasburku obsadit dalších 57 křesel. Obě skupiny hlásí se k pravici by mohly kontrolovat přes 43 procent mandátů (stejně jako dosud).

Na levici by si své pozice měli udržet evropští socialisté (207 místo 217 křesel) i komunisté (40 místo 41). Oproti odhadu provedenému před dvěma měsíci posílila frakce zelených a regionálních stran. Odhad předpokládá, že klesne pouze z aktuálních 43 křesel na 40.

Ve středu spektra oslabí pravděpodobně liberálové a jejich spojenci (ALDE), kteří přijdou až o čtvrtinu křesel (pokles ze 100 na 87). S obnovením frakce mohou mít problém euroskeptici (IndDem), kterým zůstane jen 17 mandátů. Stejně tak extrémní pravice na vlastní frakci zřejmě znovu nedosáhne. Ta sice získá zastoupení v sedmi státech, ale dá dohromady jen 16 mandátů. V tabulkách jsou extrémně pravicové strany zahrnuty mezi nezařazené.

Složením frakcí ještě může zahýbat 16 poslanců ze strany, které v EP dosud nezasedaly.

[pokračování na straně 18](#)

BELGIE	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Holandsky mluvící region					
Křesťanství demokraté a Vlámové (CDaV)	17,4	4	3		EPP
Vlámský zájem (VB)	14,3	3	2		nez.
Vlámští liberálové a demokraté (VLD)	13,6	3	3		ALDE
Jiná socialistická strana (SPA)	11	3	2		PES
Listina Dedecker (LD)		0	3		EC
Zelení	4,9	1	0		G/EFA
Francouzsky mluvící region					
Reformní hnutí (MR)	10,3	3	2		ALDE
Socialistická strana (PS)	13,5	4	2		PES
Ekologisté (ECOLO)	3,7	1	2		G/EFA
Humanistický demokratický střed (CDH)	5,7	1	2		EPP
Národní fronta (FN)		0	0		nez.
Německy mluvící region					
Křesťansko-sociální strana (CSP)	0,4	1	0	1	EPP
Celkem		24		22	

BULHARSKO	2007		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Občané za evropský rozvoj Bulharska (GERB)	21,7	5	27	8	EPP
Bulharská socialistická strana (BSP)	21,4	5	15	5	PES
Hnutí za práva a svobody (DPS)	10,3	4	8	2	ALDE
Svaz demokratických sil (ODS)	4,7	0	3	0	EPP
Demokraté za silné Bulharsko	4,4	0			
Národní hnutí pro stabilitu a rozvoj (NDSV)	6,3	1	2	0	ALDE
Národní svaz ATAKA	14,2	3	6	2	nez.
Řád, zákon a spravedlnost (RZS)		0	3,9	0	
Vpřed	2,4	0	0		
Celkem		18		17	

ČESKÁ REPUBLIKA	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)	8,8	2	28	8	PES
Občanská demokratická strana (ODS)	30	9	29	9	EC
Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)	20,3	6	13	4	EUL/NGL
Křesťanská a demokratická unie – Českolsovanská strana lidová (KDU–ČSL)	9,6	2	6	1	EPP
Strana zelených (SZ)	3,2	0	3,7	0	G/EFA
SNK Evropští demokraté (SNK–ED)	11,1	3	1	0	
Nezávislí (NEZ)	8,2	2	4	0	
Celkem		24		22	

DÁNSKO	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Sociální demokracie (SD)	32,6	5	28	4	PES
Levice – Dánská liberální strana (V)	19,4	3	25	4	ALDE
Socialistická lidová strana (SFP)	8	1	13	2	G/EFA
Dánská lidová strana (DFP)	6,8	1	9	1	EC
Konzervativní lidová strana (KF)	11,3	1	12	1	EPP
Červnové hnutí (JB)	9,1	1	3	0	IND/DEM
Lidové hnutí proti EU (FmEF)	5,2	1	6	1	EUL/NGL
Radikální levice (RV)	6,4	1	4	0	
Křesťanství demokraté (K)	1,3	0	0	0	
Celkem		14		13	

KDO BUDE VLÁDNOUT EVROPĚ

pokračování ze strany 15

Mohli by mezi nimi být poslanci za hnutí Libertas, ale jen v počtu pěti (1 z Irsku a 4 z Francie).

Vyrovnaný souboj v Česku

Češi budou letos volit jen 22 zástupců, o dva méně než dosud. Aplikujeme-li na výsledky výzkumů pro evropské volby postup předepsaný českým volebním zákonem pro evropské volby, dostaneme odhad, jak by mohla česká delegace ve štrasburském shromáždění vpo volbách vypadat.

Dvě velké strany se v evropském zápolení blíží „mrtvému“ závodu. ODS přepočítá výsledků výzkumu přisuzuje devět křesel v EP (stejně jako v roce 2004), jejím rivalům z ČSSD jen o jedno méně (nárůst šesti křesel proti volbám 2004). Za oběma lídry politického pelotonu výrazně zaostávají další tři subjekty, jež mají šanci překročit pětiprocentní hranici. Na štrasburská křesla se mohou těšit čeští komunisté, na které by měly připadnout čtyři mandáty.

Nebezpečně blízko pětiprocentní hranici pro vstup do EP se nacházejí zatím lidovci, jimž přepočítá prorokuje jedno „evropské“ křeslo. Dosluhující koalice a opozice by se podle průzkumu a jeho přepočtu podělily o české mandáty téměř rovným dílem. Menší strany (euroskeptické a eurofilní) by zůstaly bez mandátů, když jim všechny výzkumy předpovídají pod 5 procent hlasů.

FRAKCE	2004 (2009 před volbami)		2009 (odhad)	
	křesla	%	křesla	%
EPP (2004 EPP-ED)	288	37	256	35
PES	216	28	207	28
ALDE	99	13	87	12
EC (2004 UEN)	44	6	57	8
EUL/NGL	43	5	40	5
G/EFA	41	5	40	5
IND/DEM	22	5	17	2
nezařazení	30	4	32	4
Celkem	783		736	

EPPEvropská lidová strana
 PESStrana evropských socialistů
 ALDEAliance liberálů a demokratů pro Evropu
 ECEvropští konzervativci (konzervativci a bývalé strany UEN)
 EUL/NGL.....Konfederace Sjedenocené evropské levice a Zelení severské levice
 G/EFAZelení/Evropská svobodná aliance (ekologisté a regionalisté)
 IND/DEM.....Nezávislost a demokracie (euroskeptici)
 UENUnie pro Evropu národů

Slovenská národní strana	5	0	2	0	
Liberální demokracie Slovinska (LDS)	21,9	2	9	1	ALDE
Demokratická strana důchodců Slovinska (DeSUS)	0		9	1	nez.
Slovenská lidová strana (SLS)	8,4	0	2	0	
Nové Slovinsko (NSi)	23,5	2	10	1	EPP
Celkem	7		7		

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Velká Británie					
Konzervativní strana (CP)	26,7	27	30	26	EC
Labour party (LAB)	22,6	19	24	20	PES
Liberální demokraté (LD)	14,9	12	18	15	ALDE
Strana nezávislosti Velké Británie (UKIP)	16,1	12	10	3	IND/DEM
Zelení	6,3	2	9	3	G/EFA
Skotská národní strana (SNP)	1,4	2			
Plaid Cymru – Welská strana (PC)	1	1	4,0	2	G/EFA
Severní Irsko					
Demokratická unionistická strana (DUP)		1		1	nez.
Sinn Féin (SF)		1		1	EUL/NGL
Ulsterská unionistická strana (UUP)		1		1	EC
Celkem	78		72		

ŠPANĚLSKO	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Lidová strana (PP)	41,5	24	44	23	EPP
Španělská socialistická dělnická strana (PSOE)	43,7	24	41	22	PES
Zelení (LV)		1	0	0	G/EFA
Koalice regionálních stran	5,2		5,6	2	
Demokratická konvergence (CDC)		1		1	ALDE
Baskická národní strana (PNV)		1		1	ALDE
Sjednocená levice	4,1	1	3,9	1	EUL/NGL
Iniciativa pro Katalánsko – Zelení (IC-V)		1		2	G/EFA
Evropa národů	2,5				
Katalánská republikánská levice (ERC)		1		0	G/EFA
Galicijský národní blok (BNG)		0		0	G/EFA
Unie rozvoje a demokracie (UPyD)		0	2,9	1	nez.
Celkem	54		50		

ŠVÉDSKO	2004		2009		skupina
	%	kř.	%	kř.	
Sociálnědemokratická strana dělnická (SAP)	24,6	5	32	6	PES
Umírněná sjednocená strana (M)	18,2	4	24	5	EPP
Strana životního prostředí – Zelení (MP)	6	1	9	2	G/EFA
Liberální lidová strana (FP)	9,9	2	9	2	ALDE
Levicová strana (VP)	12,8	2	5	1	EUL/NGL
Červnová listina (JL)	14,5	3	2	0	IND/DEM
Strana středu (C)	6,3	1	6	1	ALDE
Pirátská strana (PP)			5	1	nez.
Švédská demokracie (SD)		0	2	0	nez.
Křesťanská demokracie (KD)	5,7	1	4	0	EPP
Celkem	19		18		

